

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Sanja Pavlović, Milena Vasić, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarn, Tamara Skrozza, Ana Martinoli, Zlatko Čobović i Dušan Aleksić, na sednici održanoj 24. 9. 2026. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstovima „Dok studenti i opozicija prikupljaju potpise, Grad Prokuplje i NVO čiste Bresnicu!“ i „EHO ne kaže koliko su para dobili za projekat“, objavljenim 13. i 14. septembra 2026.godine, portal „Prokuplje press“

1.prekršio je tačke 2, 3 i 5 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara/novinarki da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i odredbe po kojima je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina, a naslov teksta ne sme da bude u suprotnosti sa njegovom suštinom,

2. prekršio je tačku 6 Poglavlja III (Odgovornost novinara/novnarki) o obavezi urednika/urednica da poštuju pravo na odgovor i ispravku i da ih blagovremeno objave.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Snežana Ilić, direktorka nevladine organizacije EHO iz Prokuplja, žalila se na dva teksta u kojima je ta organizacija predstavljena kao partner lokalne vlasti koji ne želi da objavi koliko je novca dobio za akciju čišćenja. Navela je da je samostalna aktivnost EHO-a, sprovedena u okviru projekta Mladih istraživača Srbije, pogrešno prikazana kao zajednički projekat sa Gradom, dok naslov neosnovano sugerise prikrivanje finansijskih podataka. „Smatramo da je Kodeks novinara i novinarki Srbije prekršen jer su u dva povezana teksta objavljene i predstavljene informacije koje nisu prethodno dovoljno proverene, odnosno nisu predstavljene u potpunom i odgovarajućem kontekstu“, istakla je i navela da su time prekršene tačke Kodeksa iz poglavlja Istinitost izveštavanja, kao i tačka koja propisuje obavezu konsultovanja više izvora.

U odgovoru na žalbu Biljana Roganović, autorka teksta i glavna i odgovorna urednica portala, ocenila je da je žalba potpuno neosnovana, te da nije prekršila ni jedan član Kodeksa, o kojem „strogo vodi računa“. Navela je da je na zvaničnom sajtu Grada Prokuplja objavljena lepa vest da su NVO i Grad uključeni u zajedničku akciju sređivanja sredine, koju je prenela. „Kako se Snežana Ilić predstavlja kao aktivista i borac za ljudska prava i u svojim objavama ističe Studenski pokret, ja sam i u tekstu naznačila da ću da pitam i EHO o čemu je

reč, što sam i učinila. Dobila sam odgovor ne od Snežane Ilić, već od EHO i taj odgovor sam u potpunosti prenela. Moj naslov u drugom tekstu je bio vezan isključivo za EHO, ne bilo koju drugu NVO organizaciju kao i pitanja koja sam postavila, a kako EHO nije tražio demanti, već samo odgovorio na moja pitanja, taj odgovor je bio deo teksta”, istakla je urednica. Dodala je da je poslala pitanja vezana za tu zajedničku akciju i gradonačelniku Prokuplja Miroslavu Antoviću, koji je uputio na narodnog poslanika SNS iz Prokuplja Darka Laketića, ali da njegov odgovor, koji je prosleđen Savetu, nije stigla da objavi, te da će sa objavom sačekati do odluke o žalbi Snežane Ilić. „Napominjem da novinari imaju pravo da prenose tekstove sa zvaničnih sajtova gradskih uprava, ali kao istraživački novinar, to je bio samo polazni tekst u istraživanju, što sam vam i dokazala s obzirom da sam sve aktere kontaktirala. U interesu je javnosti da zna u kakvim odnosima je NVO iz Prokuplja koji se javno deklarise za studentski pokret, sa vladajućom strukturom u Prokuplju. Dodajem, da novinar ima prava da pita i u obavezi je da prenese odgovor, ali to ne znači da mora da čeka odgovor, koji će naknadno objaviti, ako je tema kojom se bavi zaista važna za neku sredinu, kao što je to slučaj sa ovom vešću sa sajta Grada Prokuplja”, navela je, između ostalog, u odgovoru na žalbu.

Po mišljenju članova Komisije za žalbe, tvrdnja urednice da je samo prenela vest sa sajta Grada Prokuplja nije tačna, budući da je objava praćena komentarima, što su „ako je verovati sajtu Grada Prokuplja” ili potpisom ispod fotografije „Svako radi šta misli da je prioritet”, a postoji i citat kojeg u originalnom tekstu nema. Na kraju je dodat pasus o Belom Kamenu, koji nije vezan za ovu akciju, a služi kao implicitna ocena. Činjenice, sumnja i komentar u ovom slučaju, suprotno Kodeksu, nisu razdvojeni.

Sem ove tačke, po oceni Komisije u istom tekstu je prekršena i odredba Kodeksa po kojoj naslov teksta mora da bude u skladu sa njegovom suštinom. Naslov „Dok studenti i opozicija prikupljaju potpise, Grad Prokuplje i NVO čiste Bresnicu!” suprotstavlja ekološku akciju izbornoj kampanji. U tekstu se studenti i opozicija više ne pominju, a veza između njih i akcije nije objašnjena. Naslov, tako, unosi politički podtekst koji tekst ne nosi i kod čitaoca stvara utisak da su NVO na strani vlasti.

Kad je reč o drugom tekstu, koji sadrži odgovor organizacije EHO, već u lidu se odgovor prepričava netačno – navodi se da EHO podseća da „nisu u obavezi da nam odgovore”, ali se izostavlja objašnjenje – da se zahtev, po Zakonu o pristupu informacijama od javnog značaja podnosi organu javne vlasti, što EHO nije, ali da su ipak odgovorili. Takođe, tvrdi se da EHO „samo krivicu za nečišćenje prenosi na Grad” i da „ipak, priznaju da je reč o projektu koji sprovodi EHO”. Glagol „priznaju” sugerise da je nešto bilo skriveno, a EHO to navodi kao osnovnu činjenicu. Redakcijska obrada saopštenja, po Kodeksu, ne sme menjati njegov smisao, a u ovom slučaju ga menja.

Takođe, na kraju teksta novinarka piše da akcija „prema našim saznanjima nije volonterska... nije se radilo bez para”. To je tvrdnja bez ijednog izvora ili dokaza, kojom se

sugeriše da su aktivisti organizacije EHO plaćeni i da nešto kriju. Ako „saznanja” postoje, izvor je morao biti naveden ili informacija jasno označena kao nepotvrđena.

I u ovom slučaju naslovom „EHO ne kaže koliko para su dobili za projekat” sugeriše se da EHO skriva podatke o novcu. EHO je zapravo odgovorio da Grad nije finansirao projekat i uputio je novinarku na nosioca projekta, Mlade istraživače Srbije, za finansijsku vrednost. Naslov izdvaja ono što EHO „nije rekao”, a prećutkuje da je rekao: da saradnja sa Gradom ne postoji. Naslov je formalno tačan, ali je suštinski u suprotnosti sa odgovorom organizacije.

Osim toga, EHO je jasno ukazao na netačnost iz prvog teksta. Prvi tekst, po svemu sudeći, nije ispravljen, niti dopunjen napomenom ili linkom ka demantiju. Bez obzira što urednica insistira na tome da EHO nije poslao demanti, već odgovor na njihova pitanja, dostavljeni odgovor suštinski demantuje navode iz prvog teksta.

Po mišljenju članova Komisije, oba teksta su prenela i uokvirila tvrdnju o „saradnji” koju je EHO jasno demantovao. Prvi tekst je preneo tvrdnju Grada o „saradnji” bez provere, a EHO ju je odmah potom demantovao. Drugi tekst je taj demanti objavio u celosti, ali ga je izostavio iz naslova i lida i iskrivio smisao odgovora EHO-a. Novinarka je uradila deo posla: pitala je EHO, objavila odmah odgovor u celosti i obratila se Gradu. Ipak, nije sačekala odgovor na pitanja pre objave, nije kontaktirala ključne sagovornike (npr. Mlade istraživače Srbije, na koje ju je EHO uputio) a nalaze koji ne potvrđuju njenu tezu nije uvažila.

Po oceni članova Komisije, odgovor na žalbu ne pobija žalbu. Pozivanje na pravo prenošenja vesti sa sajta Grada je tačno, ali zaobilazi suštinu. Žalba ne osporava pravo medija da prenese zvaničnu vest, već to što je tvrdnja o saradnji preneti bez provere i uz naslov, komentare i uokviravanje koji kod čitalaca stvaraju pogrešan utisak.

Beograd, 24. 9. 2026.

Predsedavajuća

Jelena Petković